

Kontrol Listesi

Özel öğrenme güçlüğü (ÖÖG) olan öğrencilerin ilkokuldan ortaokula geçiş sürecinde hazır bulunuşluklarının değerlendirilmesi için kullanılır

Bu kontrol listesi, AB Erasmus+ KA2 "DysTRANS" Projesi kapsamında Türkiye, Bulgaristan, İtalya, Polonya ve Romanya'dan psikolog, konuşma terapisti, öğretmen ve araştırmacılardan oluşan uluslararası bir ekip tarafından ilkokuldan ortaokula geçiş sürecinde ÖÖG olan öğrencilerin hazır bulunuşluklarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Hazırlanan bu kontrol listesi öğrenme, okuma-yazma, matematik ve sosyal beceriler açısından özel öğrenme güçlüğü yaşadığından şüphelendiğiniz öğrencileri belirlemenizde size yardımcı olacaktır.

Kontrol listesinin sonuçlarına göre ÖÖG açısından şüphelendiğiniz öğrencinin yaşadığı güçlükleri kendi başına halledilebileceği veya sorunlarının üstesinden gelmede sizin ya da özel eğitim öğretmenin ek desteğine ihtiyaç duyduğunu veya öğrencinin detaylı bir şekilde değerlendirilmesi için psikolog, konuşma terapisti gibi uzmanlara yönlendirilmesi gerektiği anlaşılacaktır.

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ

Adı Soyadı: _____

Yaşı: _____

Okulu: _____

Sınıfı: _____

Tarih: _____

Öğretmenin Adı Soyadı: _____

1.Öğrencinin ÖÖG dışında başka bir resmi tanısı (kaynaştırma) var mı:	Yes	No
2.Öğrencinin resmi olarak ÖÖG tanısı (kaynaştırma) var mı :	Yes	No
3.Öğrenci ÖÖG açısından risk altında ancak resmi tanısı yok:	Yes	No
4.Öğrenci evde farklı bir dil konuşulduğu için öğrenmede güçlük yaşamaktadır:	Yes	No
5.Öğrenci yaşadığı güçlüklerle ilgili daha önce psikolojik ya da destek hizmeti almıştır:	Yes	No

Eğer 5. soruya cevabınız „evet” ise öğrenci aşağıdaki destek türlerinden hangisini almıştır?	Ne kadar süre?
Müfredatın öğrenciye göre uyarlanması	
Bireyselleştirilmiş Müdahale Planı-BEP	
Psikolojik Danışma	
Konuşma Terapisi	
Yardımcı Öğretmen	
Özel Öğretmen-Özel ders	
Diğer _____ Lütfen belirtin!	

Öğrenciyle ilgili diğer önemli bilgiler:

Lütfen uygun seçeneğin karşısındaki kutucuğu işaretleyin. Her bir soru için yalnızca bir kutucuğu işaretleyin.

1. Okuma düzeyi (doğruluk, hız, akıcılık):

a – Kısa ve düzenli kullanılan kelimeleri okumada (çözümleme) güçlük çeker	
b – Okuması çok yavaştır (hatalı ve sık sık duraklayarak okur)	
c – Yeni ya da nadiren kullanılan kelimeleri okumada (çözümlemede) güçlük çeker	
d – Kelimeleri doğru bir şekilde okur; ancak noktalama işaretlerine uymaz	
e – Okuması akranları/sınıf seviyesindedir	

2. Okuduğunu anlama düzeyi:

1 – Okuduğu metinle ilgili herhangi bir soruya cevap veremez	
2 – okuduğu metinle ilgili olarak yanıtı “evet/hayır” olan sorulara cevap verebilir	
3 – Metinle ilgili açık uçlu soruları cevaplayabilmek için başkasının yardımına ihtiyaç duyar	
4 – Yeni veya nadiren kullanılan kelimelerin anlamları konusunda yardıma ihtiyaç duyar	
5– Okuduğunu anlama düzeyi yüksektir	

3. Metni (kendi ifadeleri ile) yeniden üretetebilme:

1 – Okuduğu metni bağımsız bir şekilde yeniden üretemez	
2 – Sadece, okuduğu metnin temel öğelerini kısa ve basit cümlelerle yeniden üretebilir	
3 – Metni yeniden üretebilir; ancak önemli öğeleri/ayrıntıları kaçıır (eksik burakır)	
4 – Metnin tüm unsurlarını / ayrıntılarını yeniden üretebilir; ancak onların mantıksal / kronolojik sıralamasında sorun yaşar	
5– Mantıksal/kronolojik sıralamayı dikkate alarak okuduğu metni başarılı bir şekilde yeniden üretebilir	

4. Metinden (istenilen) bilgileri çıkarabilme:

1 – Okuduğu metnin ana fikrini bile bağımsız olarak çıkartamaz	
2 – Metinle ilgili gerekli bilgileri çıkartabilmek için yönlendirici sorulara ihtiyaç duyar	
3 – Metindeki bilgilerden önemli olanları ayırt edemiyor	
4 – Metindeki temel bilgileri alabilir; ancak olaylar arasındaki nedensel ilişkileri anlamakta zorlanır	
5 – Bağımsız olarak, metinden gerekli/istenilen bilgileri çıkartabilir ve olaylar arasındaki nedensel ilişkileri anlayabilir	

5. Okunan metinle ilgili bir fikir ve/veya bir sonuç ortaya koyabilme

1 – Okuduğu metinle ilgili bir görüş bildirme/ifade etmede zorlanır	
2 – Metne ilişkin görüşlerini ifade edebilir, ancak ifade biçimi (cümleleri) yapılandırılmamış, iyi formüle edilmemiştir	
3 –Metinle ilgili düşüncelerini yüzeysel olarak ifade edebilir; ancak bunları savunamaz ve okuduğu metin üzerinde sonuçlar çıkartamaz	
4 – Okuduğu metinle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade etmede kendine güveni yüksektir	
5 – Okuduğu metinle ilgili düşüncelerini özgürce ifade edebilir ve savunabilir; metinden sonuçlar çıkartabilir	

6. El yazısı düzeyi

1 – Harfleri doğru bir şekilde yazamaz	
2 – El yazısı okunaksızdır, kendisi dahi okumada zorlanır	
3 – Çok yavaş ve kalemi bastırarak yazar, yazarken zorlanır	
4 – Tüm harfleri doğru bir şekilde yazabilir; fakat harflerin boyutuna (büyüklük) riayet etmez ve kelimeler arasında boşluk bırakmaz	
5 – El yazısı doğru, okunaklı ve harflerin boyutu eşit ve düzenlidir	

7. Dikte ile yazma

1 – Dikte ile yazamaz	
2 – Dikte ile çok yavaş yazar, bazı kelimeleri/harfleri kaçıır, yazım hataları yapar	
3 – Sınıfın temposunda dikte ile yazabilir; ancak yazım hataları yapar.	
4 –Sınıfın temposunda dikte ile yazabilir; ancak bazı gramer ve noktalama hataları yapar.	
5– Sınıfın temposunda imla ve noktalama kurallarına uyararak dikte ile yazabilir	

8. Açık-uçlu soruları yazılı olarak cevaplayabilme

1 – Sınavlarda sorulan açık uçlu soruları yazılı olarak cevaplayamaz	
2 – Açık-uçlu soruları sadece bir-iki kelime ile yazılı olarak cevaplayabilir (tam bir cümle ile değil)	
3 – Açık-uçlu soruları yalnızca yetişkinlerin (öğretmen/ebeveyn) yardımıyla yazılı olarak cevaplayabilir	
4 – Açık-uçlu soruları bağımsız bir şekilde yazılı olarak yanıtlayabilir; ancak daha fazla zamana ihtiyaç duyar	
5 – Sınavlarda sorulan açık-uçlu soruları bağımsız bir şekilde anlayıp yazılı olarak yanıtlayabilir	

9. Düşünce ve fikirleri yazıya dökebilme (yaratıcı yazı)

1 – Düşünce ve fikirlerini yazılı olarak ifade edemez	
2 – Düşünce ve fikirlerini yazılı olarak ifade edebilir; ancak yazısında gramer, noktalama ve yazım hataları vardır	
3 – Yalnızca anahtar kelimeler ve yol gösterici sorular yardımı ile düşünce ve fikirlerini yazılı olarak ifade edebilir	
4 – Düşünce ve fikirlerini yazılı olarak ifade edebilir; ancak biraz zamana ihtiyaç duyar	
5 – Düşünce ve fikirlerini başarılı bir şekilde yazılı olarak ifade edebilir,	

10. Hesaplamalar-Temel aritmetik işlemler (toplama, çıkarma, çarpma, bölme)

1 – Hesap makinası, nesnelere veya parmak yardımı olmadan temel aritmetik işlemleri yapamaz	
2 – Toplama ve çıkarma işlemlerini yapabilir; ancak çarpma ve bölme işlemlerini yapamaz	
3 – Temel aritmetik işlemleri yapabilir, ancak işlemlerin sırasını doğru bir şekilde takip edemez.	
4 – Temel aritmetik işlemleri yapabilir; ancak biraz zamana ihtiyaç duyar	
5 – Temel aritmetik işlemleri kolayca ve doğru bir şekilde yapabilir	

11. Matematikle ilgili metinsel problemler

1 – Metin problemlerini çözemez	
2 – Yalnızca bir yetişkinin yardımıyla metin problemlerini çözebilir	
3 – Verilen bir algoritmayı takip ederek metin problemlerini çözebilir	
4 – Eğer başka birisi ona okursa, metin problemlerini bağımsız bir şekilde çözebilir	
5 – Metin problemlerini bağımsız bir şekilde okuyabilir, anlayabilir ve çözebilir	

12. Matematiksel terimler, formüller, ölçüler

1 – Matematiksel kavramları anlayamaz; daha fazla açıklama ve tekrara ihtiyaç duyar	
2 – Matematikle ilgili kavramları, formülleri ve ölçüleri öğrenmede zorlanır ve bunları yardım almadan uygulayamaz/kullanamaz	
3 – Matematik kavramlarını, formülleri ve ölçüleri bilir ancak bunları doğru/uygun bir şekilde kullanamaz	
4 – Formülleri hatırlamada güçlük yaşar; ancak verildiğinde doğru bir şekilde uygulayabilir	
5 – Matematiksel kavramları, formülleri ve ölçüleri bilir ve doğru bir şekilde kullanır/uygular	

13. Sınıf arkadaşları ile iletişim

1 – Çoğunlukla kendinden küçüklerle iletişim kurmayı tercih eder	
2 – Sınıf arkadaşlarıyla/akranlarıyla iletişim kurmaktan kaçınır	
3 – Sınıf arkadaşlarıyla/akranlarıyla olan iletişimi çok sınırlıdır	
4 – Yalnızca bir kaç sınıf arkadaşıyla iletişim kurar	
5 – Sınıf arkadaşlarıyla aktif olarak iletişim kurar ve işbirliği yapar	

14. Sosyal uyum

1 – Utangaç, çekingendir ya da her şeye muhalefettir (saldırgan davranışlar gösterir)	
2 – Grup ya da sınıf aktivitelerinden kaçınır	
3 –Bir grup içinde çalışabilir; ancak arkadaşlık kurma ve bu arkadaşlığı sürdürmede zorlanır	
4 – Uygun duygusal tepkiler ve olumlu sosyal davranışlar (fedakarlık ve empati gibi) gösterir	
5 – Sınıf arkadaşları ve akran grupları ile uyum düzeyi iyidir	

15. Benlik saygısı ve özgüven

1 – Benlik saygısı ve özgüveni düşüktür	
2 – Görünmez olmaya veya diğerlerinin dikkatini çekmemeye çalışır	
3 – Diğerlerinin görüş ve eleştirilerinden etkilenir	
4 – Benlik saygısı gerçekçi değildir; özgüveni aşırı yüksek ya da düşüktür	
5 –Benlik saygısı ve özgüveni yüksektir/gerçekçidir	

ÖNERİLER:

Maddeler/ Sorular	ortalama puan aralığı 1 – 2	ortalama puan aralığı 2 - 3	ortalama puan aralığı 3 - 4	ortalama puan aralığı 4 - 5
1-5	Okuma ve okuduğunu anlama becerisini geliştirmek için öğrencinin özel eğitim öğretmeni/konuşma terapisti tarafından desteklenmesi gerekir (BEP uygulanmalı).	Öğrencinin okuduğunu anlama ve etkili konuşabilme becerisini geliştirmek için öğretmenlerden/konuşma terapisinden yardım alması gerekir.	Bir metin üzerinde bağımsız olarak nasıl çalışacağı konusunda bazı stratejileri öğrenmek için öğretmen desteğine ihtiyacı vardır.	Öğrencinin yardıma ihtiyacı yoktur, bu alandaki güçlükleri bağımsız olarak çözebilir
6 - 9	Öğrencinin Özel Eğitim Öğretmeni/konuşma terapisti tarafından desteklenmesi gerekir (BEP uygulanmalı).		Özellikle yaratıcı yazı yazabilmede öğrencinin extra yardıma ihtiyacı vardır.	Öğrencinin yardıma ihtiyacı yoktur, bu alandaki güçlükleri bağımsız olarak çözebilir
10 - 12	Öğrencinin matematik öğretmeninden ekstra destek alması gerekmektedir (Matematik konusunda BEP uygulanmalıdır)		Öğrenci ek süre tanınması, formül ve grafik kullanımına izin verilmesi gibi bazı kolaylıklara/desteklere ihtiyaç duyar	Matematik ile ilgili güçlüklerin üstesinden gelebilir, yardıma ihtiyacı yoktur.
13 - 15	Öğrenci mutlaka bir psikologtan destek almalıdır.	Öğrencinin bir psikolog tarafından desteklenmesi önerilmektedir.	Öğrencinin psikolojik destek alması iyi olur	Öğrenci bu konuda psikolojik bir müdahaleye ihtiyaç duymamaktadır.